

Nr 198. Motion av Frida Johnsson (MP) om att förbättra utsläppstatistiken
KSN-2012-0770

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunstyrelsen att senast 31 december redovisa statistiken för Uppsala kommuns utsläpp av växthusgaser enligt föredragningen, samt

att i övrigt besvara motionen i enlighet med föredragningen i ärendet.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Sztatmari Waldau (V) reserverar sig till förmån för att fullmäktige även ska besluta ”att uppdra till kommunstyrelsen att senast den 31 december redovisa en översiktlig bild av utsläpen av växthusgaser ur ett konsumtionsperspektiv.”

Uppsala den 19 juni 2013
På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Sztatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg (båda S), Rickard Malmström (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

Frida Johansson (MP) har i motion, väckt den 28 maj 2012, föreslagit kommunfullmäktige

1. att komplettera den nuvarande statistiken över Uppsalas utsläpp av växthusgaser med de utsläpp som orsakas av vår konsumtion av varor som tillverkats i andra länder samt våra internationella resor och transporter
2. att snabbare publicera statistik över Uppsalas utsläpp av växthusgaser och komplettera den årliga rapporteringen av växthusgasutsläpp med en preliminär rapport vid varje halvårsskifte.

Motionen återges i *bilaga*.

Föredragning

Konsumtionsperspektivet av Uppsalas klimatpåverkan är viktig. Uppsala kommun har därför exempelvis sedan 2010 beräknat och målsatt uppsalabornas långväga resande utanför kommungränsen. Detta har redovisats till kommunfullmäktige i Översiktsplan 2010 och i Hållbarhetsboks slut för år 2010, 2011 och 2012.

För övrig konsumtion av varor och tjänster finns det idag inte några metoder som möjliggör att följa konsumtionsperspektivet på kommunnivå på ett meningsfullt sätt. Kommunen bevakar metodutvecklingen vad gäller att redovisa konsumtionsperspektivet. Kommunen har också bidragit till metodutvecklingen genom att utveckla en metod för att redovisa just långväga resande inklusive internationella resor. Kommunen bevakar allmänt utvecklingen för att hitta relevanta metoder så att fler betydande områden av Uppsalas klimatpåverkan kan redovisas. Det är kommunens strävan att alltid tydliggöra att Uppsalas globala klimatpåverkan är större än den som kan visas i uppsalasiffror.

Statens årlig klimat- och energistatistik på kommunal och regional nivå redovisas med 18-22 månaders eftersläpning. Detta är inte tillfredsställande givet klimatfrågans allvarliga konsekvenser och nödvändigheten att agera skyndsamt samt att mycket av arbetet måste ske lokalt. Kommunen har därför utvecklat mer direkta sätt att fånga data så att två tredjedelar av klimatpåverkan kan redovisas tidigare än så.

Kommunen har agerat på egen hand och i samarbete med andra kommuner genom sitt medlemskap i Klimatkommunerna och genom Sveriges kommuner och landsting (SKL) för att den nationella nivån ska tillhandahålla bättre data, och

snabbare, till den kommunala nivån. Viss förbättring har skett.

En viktig princip i arbetet med att redovisa kommunens klimatpåverkan är att ha aktuella, men också så Uppsalaspecifika data som möjligt. Den utsläppsstatistik som visas ska beröra boende och verksamma i Uppsala. Men framförallt för att om möjligt kunna se att utsläppen minskar när vi lokalt gör åtgärder för att minska utsläppen. Kommunen arbetar därför aktivt med att hämta in data från andra källor.

I samverkan med energiföretagen verksamma i Uppsala får kommunendata i början av varje år. Detta möjliggör att i det årliga Hållbarhetsboks slutet beräkna klimatpåverkan från energianvändningen för det sist gångna året. Vad gäller långväga resande kan dessa data vara klara efter 6-10 månader. Det innebär att årets Hållbarhetsbokslut har data fram till år 2011 för långväga resande. För vissa energidata köper kommunen dessa från SCB ett år tidigare än de publiceras för alla kommuner. I Hållbarhetsbokslut 2012 redovisas data fram till år 2011. För utsläpp från trafik, arbetsmaskiner måste vi förlita oss på de data som staten tillhandahåller till kommuner. Dessa har aldrig publicerats tidigare än 18 månader efter ett visst år, ibland så sent som 21-22 månader senare. I Hållbarhetsbokslut 2012 redovisas alltså dessa utsläpp fram till år 2010.

Motion till kommunfullmäktige

Förbättra utsläppsstatistiken

Världen står inför en av de största utmaningar någonsin, att på kort tid minska våra utsläpp av koldioxid och andra klimatstörande gaser för att hejda klimatförändringarna. I denna vår kamp mot klockan behövs inte bara kraftfulla åtgärder utan även tillgång till heltäckande utsläppsstatistik, så att vi kan se hur det går för oss och ha bästa möjliga underlag på bordet när vi fattar beslut om åtgärder.

Uppsalas utsläppsstatistik har idag stora luckor då den till största del fokuserar på utsläpp innanför kommungränsen. Idén om att svenskens utsläpp bara är något som sker innanför våra nationsgränser blir alltmer förlegad för varje ny fabrik som flyttar härifrån och varje nytt land svenskarna upptäcker som flygdestination. Den som menar allvar med klimatarbetet bör rimligen också vilja veta hela vår klimatpåverkan, inklusive utsläppen från vår konsumtion av varor som tillverkats i andra länder och våra internationella resor och transporter. Det finns idag fler verktyg, bland annat Resources and Energy Analysis Programme (REAP) utvecklat av Stockholm Environment Institute, som beräknar och illustrerar miljöbelastningen från Sveriges konsumtion av varor och tjänster och bryter ner denna information på regional och lokal nivå. En rad förenklingar är nödvändiga vid de schablonmässiga livscykelanalyser som genomförs för att beräkna utsläppen. Detta gör att tillförlitligheten blir lägre än beräkningarna av utsläpp från produktion i Uppsala, men även om det inte blir helt exakt ger det ändå en bättre bild av vår klimatpåverkan än att blunda helt för stora delar av den. Det är därför dags att modernisera utsläppsstatistiken och skaffa oss en uppdaterad och rättvisande bild av de utsläpp vi genererar. Ytterligare en brist med dagens utsläppsstatistik är att den uppdateras alltför långsamt. Medan vi tillhandahåller statistik över den ekonomiska tillväxten varje kvartal, med en månads fördröjning, ges statistik över Uppsala utsläpp av växthusgaserna endast på årsbasis och med upp till 2 års fördröjning. Detta är en allvarlig brist, av flera anledningar. För det första blir det svårare att mäta effekten och effektiviteten av införda styrmedel för att minska utsläppen om återkopplingen ges sällan och med stor fördröjning. För det andra är det en viktig fråga för demokratin att medier, oppositionen och allmänheten snabbt får tillgång till aktuella data över utsläppen som orsakar mänsklighetens kanske största utmaning någonsin. Om en nyanserad, sanningsenlig och uppdaterad debatt ska kunna föras om Uppsalas utsläpp och politiska åtgärder för att minska dessa, behöver vi en god statistik om utsläppen

Mot bakgrund av detta yrkar jag

att komplettera den nuvarande statistiken över Uppsala utsläpp av växthusgaserna med de utsläpp som orsakas av vår konsumtion av varor som tillverkats i andra länder samt våra internationella resor och transporter.

att snabbare publicera statistik över Uppsalas utsläpp av växthusgaserna och komplettera den årliga rapporteringen av växthusgasutsläpp med en preliminär rapport vid varje halvårsskifte.

Uppsala den 19 maj 2012

Frida Johnsson (MP)